

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน ในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
t	แทน	ค่าสถิติเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจง
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน ในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม ปัจจัย

ส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างด้วยค่า t-test หรือ F-test และความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe'

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป จำแนกเป็นรายด้าน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 379)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	163	35.08
หญิง	216	64.92
2. อายุ		
ต่ำกว่า 35 ปี	85	21.47
35 – 50 ปี	173	48.69
51 ปีขึ้นไป	131	29.84
\bar{X} = 41 ปี Max = 65 ปี Min = 20 ปี		
3. สถานภาพ		
โสด	91	26.70
สมรส	244	64.92
หม้าย หย่า	62	8.38
4. การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	262	53.31
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	117	46.69
5. อาชีพ		
รับจ้าง	87	32.03
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	71	19.37
เกษตรกรกรรม	158	39.17
ค้าขาย/อื่น ๆ	63	9.42

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 379)	ร้อยละ
6. รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน		
8000 บาทลงไป	164	42.93
8001 – 16000 บาท	136	32.46
16,001 บาทขึ้นไป	79	24.61
\bar{X} = 20448 บาท Max = 90,000 บาท Min = 2,000 บาท		
7. ระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน		
20 ปีลงไป	73	21.61
21 – 40 ปี	156	40.84
41 ปีขึ้นไป	148	37.55
\bar{X} = 28 ปี Max = 65 ปี Min = 1 ปี		

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป จำแนกเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้ ด้านเพศ พบว่า ประชาชนมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.92 และเพศชาย ร้อยละ 35.08

ด้านอายุ พบว่า ประชาชนเกือบครึ่งมีอายุ 35 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.69 รองลงมา มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ร้อยละ 21.47 โดยมีอายุเฉลี่ย 41 ปี อายุมากที่สุด 65 ปี น้อยสุด 20 ปี

ด้านสถานภาพ พบว่า ประชาชนมากกว่าครึ่งมีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 64.92 รองลงมา มีสถานภาพโสด ร้อยละ 26.70 และมีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง ร้อยละ 8.38

ด้านการศึกษา พบว่า ประชาชนมากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 53.31 ในขณะที่อีกเกือบครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 46.69 จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ด้านอาชีพ พบว่า ประชาชนมากกว่าหนึ่งในสาม คิดเป็นร้อยละ 39.17 มีอาชีพรับราชการ หรือทำงานรัฐวิสาหกิจ และในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 32.03 มีอาชีพค้าขายหรืออาชีพอื่น ๆ อาชีพที่ผู้นำชุมชนทำน้อยที่สุดได้แก่ อาชีพเกษตรกร ร้อยละ 9.42

ด้านรายได้ของครอบครัว พบว่า ประชาชนเกือบครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 42.93 มีรายได้ของครอบครัว 8,000 บาท ลงไป โดยมีรายได้เฉลี่ย 20,448 บาท มากที่สุด 90,000 บาท น้อยที่สุด 2,000 บาท

ด้านระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า ประชาชนเกือบครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 40.84 อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 21 – 40 ปี โดยเฉลี่ยอาศัยอยู่นาน 28 ปี มากที่สุด 65 ปี น้อยที่สุด 1 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดดังตาราง 2- 3

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ ในสังคมไทย	จำนวน (n = 379)	ร้อยละ
น้อย	73	17.18
ปานกลาง	247	70.68
มาก	59	12.14

จากตาราง 2 พบว่า ประชาชนเกือบสามในสี่ คิดเป็นร้อยละ 70.68 มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยและมากใกล้เคียงกัน คือ มีความรู้ความเข้าใจน้อย ร้อยละ 17.18 และมีความรู้ความเข้าใจมาก ร้อยละ 12.14 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย จำแนกเป็นรายข้อ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การบวชเรียนควรเป็นหน้าที่ของชายไทยพุทธทุกคน	4.53	0.60	มาก	3
2. พระสงฆ์เป็นผู้ที่ให้คำปรึกษาในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า	4.14	0.65	ปานกลาง	15
3. พระสงฆ์เป็นผู้แนะนำชุมชนให้เข้าใจใน โลกของจิตวิญญาณ	3.92	0.87	ปานกลาง	27
4. พระสงฆ์เป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิตแบบพอเพียง	4.04	0.86	ปานกลาง	20
5. พระสงฆ์เป็นผู้นำในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน	4.47	0.64	ปานกลาง	6
6. พระสงฆ์เป็นผู้นำในการสืบสานและอนุรักษ์ประเพณี	4.23	0.68	ปานกลาง	12
7. พระสงฆ์ให้การส่งเสริมการศึกษา แก่ผู้ที่ด้อยโอกาส	3.90	0.77	ปานกลาง	29
8. พระสงฆ์เป็นผู้ทรงจำและสืบทอดหลักธรรมคำสั่งสอนของ พระพุทธศาสนา	4.53	0.54	มาก	4
9. พระสงฆ์ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวสำหรับชาวบ้านในการดำเนินชีวิต	4.01	0.70	ปานกลาง	22

ตาราง 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
10. พระสงฆ์เป็นผู้นำทางด้านพิธีกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับพิธีทางพระพุทธศาสนา	4.52	0.55	ปานกลาง	5
11. พระสงฆ์เป็นหมอเยียวยาให้แก่ผู้หมดกำลังใจในการดำเนินชีวิต	3.99	0.80	ปานกลาง	25
12. พระสงฆ์เป็นผู้ที่ศึกษาและเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนา	4.58	0.55	มาก	1
13. พระสงฆ์เป็นผู้มีส่วนร่วมในการมอบทุนสงเคราะห์การศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษา	3.90	0.75	ปานกลาง	30
14. พระสงฆ์เป็นผู้แนะนำให้ชาวบ้านให้ปฏิบัติตามหลักธรรมของความกตัญญูกตเวที	4.47	0.57	ปานกลาง	7
15. พระสงฆ์เป็นผู้แนะนำให้ชาวบ้านได้รู้จักการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	4.15	0.67	ปานกลาง	14
16. พระสงฆ์เป็นผู้นำในการริเริ่มพิธีกรรมต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา	4.33	0.66	ปานกลาง	10
17. พระสงฆ์แนะนำไม่ให้ประมาทในการดำรงชีวิต และใช้สอยทรัพย์สินต่าง ๆ แก่ชุมชน	4.03	0.77	ปานกลาง	21
18. พระสงฆ์เป็นผู้ช่วยคลายความทุกข์ให้กับชาวบ้านได้	3.92	0.73	ปานกลาง	28
19. พระสงฆ์เป็นผู้มีส่วนร่วมในการต่อต้านยาเสพติด	3.97	0.68	ปานกลาง	26
20. พระสงฆ์เป็นผู้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.00	0.66	ปานกลาง	23
21. พระสงฆ์เป็นผู้แสวงหาประโยชน์เพื่อตัวเองน้อยกว่าบุคคลธรรมดา	3.77	0.91	ปานกลาง	33
22. พระสงฆ์เป็นผู้คอยแนะนำให้ชาวบ้านเว้นจากอบายมุข เช่น งคเหตื้อเข้าพรรษา ฯลฯ	4.34	0.57	ปานกลาง	9
23. วัดและพระสงฆ์เป็นศูนย์กลางของชุมชนทางวัฒนธรรมและประเพณีไทย	4.46	0.56	ปานกลาง	8
24. พระสงฆ์เป็นผู้มีความเกื้อกูลอาทรต่อการเป็นอยู่ของชุมชน	3.84	0.76	ปานกลาง	31
25. พระสงฆ์เป็นผู้ช่วยประสานรอยร้าวให้กับครอบครัวและชุมชนได้	3.63	0.83	น้อย	34
26. พระสงฆ์ได้มีส่วนร่วมจัดการศึกษาแก่ชุมชน ทั้งระดับมหาวิทยาลัย มัธยมศึกษา ประถมศึกษาตลอดจนศูนย์เด็กเล็ก	3.84	0.70	ปานกลาง	32

ตาราง 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
27. พระสงฆ์ที่เผยแพร่หลักธรรมทางสื่อต่าง ๆ เป็นช่องทางหนึ่ง ที่ทำให้ชุมชนเข้าใจธรรมะมากขึ้น	4.25	0.56	ปานกลาง	11
28. พระสงฆ์เป็นส่วนหนึ่งของสังคมชุมชน ซึ่งไม่สามารถแยก ออกจากกันได้	4.16	0.64	ปานกลาง	13
29. พระสงฆ์เป็นผู้ที่ไม่ถือชั้นวรรณะอันเป็นแบบอย่างที่ดีในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.07	0.77	ปานกลาง	19
30. พระสงฆ์วางตัวเป็นกลางทางการเมือง แต่ให้คำแนะนำแก่นักการเมือง	3.52	1.05	น้อย	35
31. พระสงฆ์ได้จัดวัดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ที่เป็นความ ต้องการของภาครัฐและชุมชน	4.00	0.66	ปานกลาง	23
32. พระสงฆ์เป็นผู้ใช้หลักธรรมประยุกต์ให้เหมาะสม วิถีชีวิตของชุมชน	4.10	0.54	ปานกลาง	18
33. พระสงฆ์เป็นผู้มีส่วนร่วมในการใช้หลักธรรมเพื่อลดอาชญากรรม ในชุมชน	4.14	0.60	ปานกลาง	16
34. พระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งทางใจของพุทธศาสนิกชน	4.54	0.54	มาก	2
35. พระสงฆ์เป็นผู้บอกผลของการทำความดีและความชั่วให้กับ ชุมชน	4.10	0.71	ปานกลาง	17
รวม	4.13	0.39	ปานกลาง	

จากตาราง 3 พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.13$)
เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทยอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.77 - 4.52$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ พระสงฆ์เป็นผู้นำทางด้านพิธีกรรม
ต่าง ๆ เกี่ยวกับพิธีทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.52$) พระสงฆ์เป็นผู้นำในการปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรมแก่เยาวชน ($\bar{X} = 4.47$) และพระสงฆ์เป็นผู้แนะนำให้เยาวชนให้ปฏิบัติตามหลักธรรมของ
ลัทธิศาสนาพุทธนิกายเถรวาท ($\bar{X} = 4.47$)

รองลงมาพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.53 - 4.58$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ พระสงฆ์เป็นผู้ที่ศึกษาและเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.58$) พระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งทางใจของพุทธศาสนิกชน ($\bar{X} = 4.54$) และการบวชเรียนควรเป็นหน้าที่ของชายไทยพุทธทุกคน ($\bar{X} = 4.53$)

มีเพียง 2 ประเด็นเท่านั้นที่ผู้นำชุมชนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ พระสงฆ์เป็นผู้ช่วยประสานรอยร้าวให้กับครอบครัวและชุมชนได้ ($\bar{X} = 3.63$) และพระสงฆ์วางตัวเป็นกลางทางการเมือง แต่ให้คำแนะนำแก่นักการเมือง ($\bar{X} = 3.52$)

ตอนที่ 3 บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดดังตาราง 4- 10

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน	ระดับ (n = 379)					
	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	86	14.66	198	67.54	95	17.80
ด้านการปกครองของพระสงฆ์	75	15.71	213	60.21	91	24.08
ด้านการศาสนศึกษาของพระสงฆ์	69	19.37	206	52.88	104	27.75
ด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	71	13.61	218	58.12	90	28.27
ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	189	50.79	121	37.70	69	11.52
ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	72	10.99	213	59.16	94	29.84
ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์	101	24.61	141	43.98	137	31.41

จากตาราง 4 พบว่า ประชาชนมากกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 67.54 มีทัศนะต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมามีทัศนะในระดับมากและระดับน้อยใกล้เคียงกัน โดยระดับมากมีร้อยละ 17.80 และระดับน้อยมีร้อยละ 14.66 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

ด้านการปกครองของพระสงฆ์ พบว่า ประชาชนมากกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 60.21 มีทัศนคติต่อหน้าที่การปกครองอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 24.08 และระดับน้อย ร้อยละ 15.71 เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อปรากฏผลดังตาราง 5

ด้านการศาสนศึกษาของพระสงฆ์ พบว่า ประชาชนมากกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 52.88 มีทัศนคติต่อหน้าที่การศาสนศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 27.75 และระดับน้อย ร้อยละ 19.37 เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อปรากฏผลดังตาราง 6

ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์ พบว่า ประชาชนมากกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 58.12 มีทัศนคติต่อหน้าที่การศึกษาสงเคราะห์อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 28.27 และระดับน้อย ร้อยละ 13.61 เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อปรากฏผลดังตาราง 7

ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์ พบว่า ประชาชนครึ่งหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 50.79 มีทัศนคติต่อหน้าที่การเผยแผ่อยู่ในระดับน้อย รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 37.70 และระดับมาก เพียงร้อยละ 11.52 เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อปรากฏผลดังตาราง 8

ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์ พบว่า ประชาชนมากกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 59.16 มีทัศนคติต่อหน้าที่การสาธารณูปการอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 29.84 และระดับน้อย ร้อยละ 10.99 เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อปรากฏผลดังตาราง 9

ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์ พบว่า ประชาชนเกือบครึ่งหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 43.98 มีทัศนคติต่อหน้าที่การสาธารณสงเคราะห์อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 31.41 และระดับน้อย ร้อยละ 24.61 เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อปรากฏผลดังตาราง 10

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนคติของประชาชน ด้านการปกครอง จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการปกครองของพระสงฆ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การปกครองของพระสงฆ์ ทำให้พระสงฆ์รู้จักระเบียบวินัย และหลักธรรมควรปฏิบัติดีขึ้น	4.16	0.74	ปานกลาง	2
2. พระสงฆ์ควรวางตนเป็นกลางในทางการเมือง และควรให้กำลังใจกับทุก ๆ คน	4.19	0.83	ปานกลาง	1
3. ถ้าพระสงฆ์เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ชุมชนจะมีกำลังใจมากขึ้น	3.82	0.77	ปานกลาง	3
รวม	4.06	0.60	ปานกลาง	

จากตาราง 5 พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการปกครองของพระสงฆ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ผู้นำชุมชนมีทัศนคติต่อการปกครองของพระสงฆ์ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X} = 3.82 - 4.19$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ พระสงฆ์ควรวางตนเป็นกลางในทางการเมือง และควรให้กำลังใจกับทุก ๆ คน ($\bar{X} = 4.19$) การปกครองของพระสงฆ์ ทำให้พระสงฆ์รู้จักระเบียบวินัย และหลักธรรมควรปฏิบัติดีขึ้น ($\bar{X} = 4.16$) และถ้าพระสงฆ์เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ชุมชนจะมีกำลังใจมากขึ้น ($\bar{X} = 3.82$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนคติของประชาชน ด้านการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการศาสนาของพระสงฆ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การเรียนธรรมะทางพระพุทธศาสนานั้น ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการเป็นอยู่ของชุมชนอย่างมาก	4.19	0.70	ปานกลาง	1
2. การศึกษาของพระสงฆ์ ทำให้พระสงฆ์สามารถใช้ชีวิตให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันของชุมชนได้	4.07	0.71	ปานกลาง	3
3. การที่นักเรียนและฆราวาสได้เรียนและเข้าสอบธรรมศึกษานั้น เป็นการศึกษารวมแล้วนำไปปฏิบัติในชุมชนของตนได้	4.14	0.69	ปานกลาง	2
4. ปัจจุบันมีการขออุปสมบท (บวชพระ) กันน้อย เพราะมีปัญหาทางเศรษฐกิจรัดตัวและครอบครัว	3.76	0.89	ปานกลาง	4
รวม	4.04	0.56	ปานกลาง	

จากตาราง 6 พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อด้านการศาสนาของพระสงฆ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ประชาชนมีทัศนคติต่อด้านการศาสนาของพระสงฆ์ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X} = 3.76 - 4.19$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การเรียนธรรมะทางพระพุทธศาสนานั้น ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการเป็นอยู่ของชุมชนอย่างมาก ($\bar{X} = 4.19$) การที่นักเรียนและฆราวาสได้เรียนและเข้าสอบธรรมศึกษานั้น เป็นการศึกษารวมแล้วนำไปปฏิบัติในชุมชนของตนได้ ($\bar{X} = 4.14$) และการศึกษาของพระสงฆ์ ทำให้พระสงฆ์สามารถใช้ชีวิตให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันของชุมชนได้ ($\bar{X} = 4.07$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในทัศนะของประชาชน ด้านการศึกษาสงเคราะห์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. พระสงฆ์ที่เข้าไปสอนศีลธรรมในโรงเรียน ทำให้นักเรียน เข้าใจข้อควรปฏิบัติมากขึ้น	4.25	0.73	ปานกลาง	1
2. พระสงฆ์ที่ดำเนินการมอบทุนสงเคราะห์แก่นักเรียนนั้น ทำให้นักเรียนมีกำลังใจในการศึกษามากขึ้น	4.02	0.75	ปานกลาง	5
3. โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เป็นโรงเรียนของวัดที่เปิด สอนธรรมะ เพื่อให้เยาวชนมาเล่าเรียนในวันหยุด	4.09	0.77	ปานกลาง	3
4. พระสงฆ์ได้จัดตั้งมหาวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมศึกษา สำหรับพระภิกษุสามเณร เป็นการสร้างบุคลากรทางศาสนา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.24	0.68	ปานกลาง	2
5. นักเรียนของโรงเรียนที่อยู่ในวัด ย่อมมีโอกาสทำกิจกรรม ทางศาสนามากกว่า โรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในวัด	4.02	0.80	ปานกลาง	4
รวม	4.12	0.55	ปานกลาง	

จากตาราง 7 พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์อยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ประชาชนมีทัศนะต่อด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์ในระดับปานกลาง
ทุกข้อ ($\bar{X} = 4.02 - 4.25$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ พระสงฆ์ที่เข้าไปสอนศีลธรรม
ในโรงเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจข้อควรปฏิบัติมากขึ้น ($\bar{X} = 4.25$) พระสงฆ์ได้จัดตั้งมหาวิทยาลัย
โรงเรียนมัธยมศึกษาสำหรับพระภิกษุสามเณร เป็นการสร้างบุคลากรทางศาสนาให้มีประสิทธิภาพ
มากขึ้น ($\bar{X} = 4.24$) และ โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เป็นโรงเรียนของวัดที่เปิดสอนธรรมะ
เพื่อให้เยาวชนมาเล่าเรียนในวันหยุด ($\bar{X} = 4.09$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในทัศนะของประชาชนด้านการเผยแผ่ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. พระสงฆ์ที่จัดรายการธรรมะทางสื่อต่าง ๆ เป็นการ ประหยัดเวลาในการเผยแผ่หลักธรรมไปสู่ชุมชน	3.94	0.83	ปานกลาง	2
2. การทำบุญตักบาตรวันพระเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ สร้างความดีได้ช่วงหนึ่ง	4.28	0.71	ปานกลาง	1
3. ปัจจุบันวัดควรจัดหาทรายไว้เพื่อให้ก่อกองพระเจดีย์ทราย ในประเพณีสงกรานต์	2.55	1.24	น้อย	4
4. การปฏิบัติกิจพระธรรมทูตของพระสงฆ์ เป็นการเผยแผ่ ธรรมะและแนวทางการดำเนินชีวิต ไปยังชุมชน	3.84	0.71	ปานกลาง	3
รวม	3.65	0.56	ปานกลาง	

จากตาราง 8 พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อหน้าที่การเผยแผ่ของพระสงฆ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ประชาชนมีทัศนะต่อด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ($\bar{X} = 3.84 - 4.28$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การทำบุญตักบาตรวันพระเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้สร้างความดีได้ช่วงหนึ่ง ($\bar{X} = 4.28$) พระสงฆ์ที่จัดรายการธรรมะทางสื่อต่างๆ เป็นการประหยัดเวลาในการเผยแผ่หลักธรรมไปสู่ชุมชน ($\bar{X} = 3.94$) และการปฏิบัติกิจพระธรรมทูตของพระสงฆ์ เป็นการเผยแผ่ธรรมะและแนวทางการดำเนินชีวิตไปยังชุมชน ($\bar{X} = 3.84$)

มีเพียงประเด็นเดียวที่ผู้นำชุมชนมีทัศนะต่อหน้าที่การเผยแผ่ของพระสงฆ์อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัจจุบันวัดควรจัดหาทรายไว้เพื่อให้ก่อกองพระเจดีย์ทรายในประเพณีสงกรานต์ ($\bar{X} = 2.55$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน
ในทัศนะของประชาชน ด้านการสาธารณูปการ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การอุปสมบท (บวชพระ) จะต้องบวชในอุโบสถเท่านั้น ส่วนวัดที่ไม่มีอุโบสถไม่สามารถทำกิจสงฆ์นี้ได้	3.60	1.17	ปานกลาง	3
2. ศาสนาสถานของวัด ควรอนุรักษ์ศิลปะความเป็นไทยไว้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนรุ่นต่อไป	4.46	0.59	มาก	2
3. การก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ของวัดนั้น จะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นทุกครั้งว่าจะได้ประโยชน์เพียงใด	4.57	0.57	มาก	1
รวม	4.21	0.53	ปานกลาง	

จากตาราง 9 พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ประชาชนมีทัศนะต่อด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์ในระดับมากเกือบทุกข้อ ($\bar{X} = 4.46 - 4.57$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 2 ลำดับ ได้แก่ การก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ของวัดนั้น จะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นทุกครั้งว่าจะได้ประโยชน์เพียงใด ($\bar{X} = 4.57$) ศาสนาสถานของวัด ควรอนุรักษ์ศิลปะความเป็นไทยไว้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนรุ่นต่อไป ($\bar{X} = 4.46$)

มีเพียงประเด็นเดียวที่ประชาชนมีทัศนะต่อด้านการสาธารณูปการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การอุปสมบท (บวชพระ) จะต้องบวชในอุโบสถเท่านั้น ส่วนวัดที่ไม่มีอุโบสถไม่สามารถทำกิจสงฆ์นี้ได้ ($\bar{X} = 3.60$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในทัศนะของประชาชน ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสงฆ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. วัดที่มีสนามกีฬาภายในวัดเป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้าวัดเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับวัดมากขึ้น	4.07	0.89	ปานกลาง	2
2. วัดควรให้โอกาสแก่ชุมชนโดยการทำให้เป็นศูนย์กลางในกิจกรรมของหมู่บ้าน แม้บางครั้งเกิดความเสียหายก็ต้องยอม	3.87	0.96	ปานกลาง	3
3. พระสงฆ์ที่เป็นหมอยากลางบ้าน (หมอแผนไทย) เป็นการสงเคราะห์ผู้ที่ป่วยทั้งทางกายและจิตใจ	3.74	0.93	ปานกลาง	4
4. ชุมชนควรช่วยกันปลูกจิตสำนึกที่จะให้วัดปลอดจากอบายมุข ทุก ๆ อย่าง	4.65	0.57	มาก	1
รวม	4.08	0.60	ปานกลาง	

จากตาราง 10 พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสงฆ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ประชาชนมีทัศนะต่อด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสงฆ์ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ($\bar{X} = 3.74 - 4.07$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ วัดที่มีสนามกีฬาภายในวัดเป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้าวัดเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับวัดมากขึ้น ($\bar{X} = 4.07$) วัดควรให้โอกาสแก่ชุมชนโดยการทำให้เป็นศูนย์กลางในกิจกรรมของหมู่บ้าน แม้บางครั้งเกิดความเสียหายก็ต้องยอม ($\bar{X} = 3.87$) และพระสงฆ์ที่เป็นหมอยากลางบ้าน (หมอแผนไทย) เป็นการสงเคราะห์ผู้ที่ป่วยทั้งทางกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.74$)

มีเพียงประเด็นเดียวที่ประชาชนมีทัศนะต่อด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ชุมชนควรช่วยกันปลูกจิตสำนึกที่จะให้วัดปลอดจากอบายมุข ทุก ๆ อย่าง ($\bar{X} = 4.65$)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนจำแนกตาม ข้อมูลทั่วไป ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างด้วยค่า t-test หรือ F-test และ ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' รายละเอียดดังตาราง 11 - 20

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านเพศ

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน	เพศ				t	p
	ชาย (n=163)		หญิง (n=216)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	4.06	0.45	4.00	0.42	0.819	.414
ด้านการปกครองของพระสงฆ์	4.15	0.60	4.01	0.60	1.517	.131
ด้านการศาสนศึกษาของพระสงฆ์	4.09	0.56	4.02	0.57	0.814	.417
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.18	0.54	4.09	0.55	1.082	.281
ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	3.67	0.61	3.65	0.54	0.242	.809
ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	4.19	0.52	4.22	0.54	-0.354	.724
ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.10	0.60	4.07	0.61	0.245	.807

จากตาราง 11 แสดงว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านเพศ พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านอายุ

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน	อายุ						F	p
	ต่ำกว่า 35 ปี (n=85)		35 – 50 ปี (n=173)		51 ปีขึ้นไป (n=131)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	4.04	0.38	4.00	0.47	4.05	0.41	0.194	.824
ด้านการปกครองของพระสงฆ์	4.02	0.56	4.10	0.63	4.02	0.61	0.346	.708
ด้านการศาสนศึกษาของพระสงฆ์	4.07	0.51	4.03	0.58	4.02	0.62	0.112	.894
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.09	0.49	4.11	0.60	4.19	0.52	0.412	.663
ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	3.71	0.50	3.59	0.61	3.74	0.51	1.383	.253
ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	4.11	0.54	4.25	0.54	4.24	0.52	1.338	.265
ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.21	0.55	4.00	0.61	4.09	0.63	2.127	.122

จากตาราง 12 แสดงว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านอายุ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีทัศนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์
ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านสถานภาพ

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนา ชุมชนในทัศนะของประชาชน	สถานภาพ						F	p
	โสด (n=91)		สมรส (n=244)		หม้าย/หย่าร้าง (n=62)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
บทบาทการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์	4.06	0.34	4.01	0.45	4.02	0.56	0.241	.786
ด้านการปกครองของพระสงฆ์	4.14	0.56	4.04	0.60	3.98	0.76	0.643	.527
ด้านการศาสนศึกษาของพระสงฆ์	4.05	0.48	4.04	0.60	3.98	0.59	0.093	.911
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.13	0.51	4.12	0.56	4.11	0.66	0.004	.996
ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	3.75	0.48	3.63	0.55	3.58	0.85	1.052	.351
ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	4.18	0.51	4.19	0.54	4.48	0.47	2.296	.103
ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.14	0.62	4.06	0.59	4.05	0.68	0.344	.710

จากตาราง 13 แสดงว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านสถานภาพ พบว่าประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีทัศนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านการศึกษา

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน	การศึกษา				t	p
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n=262)		ปริญญาตรีขึ้นไป (n=117)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
บทบาทการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์	3.97	0.44	4.07	0.42	-1.573	.117
ด้านการปกครองของพระสงฆ์	4.07	0.62	4.05	0.60	0.275	.784
ด้านการศาสนศึกษาของพระสงฆ์	3.95	0.58	4.13	0.54	-2.143	.033*
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.13	0.55	4.12	0.55	0.134	.894
ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	3.55	0.55	3.76	0.56	-2.574	.011*
ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	4.23	0.56	4.19	0.51	0.547	.585
ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์	3.96	0.61	4.20	0.58	-2.855	.005*

* p < .05

จากตาราง 14 แสดงว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านการศึกษา พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านอาชีพ

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะประชาชน	อาชีพ								F	p
	รับจ้าง (n=87)		ราชการ (n=71)		เกษตรกรรม (n=158)		ค้าขาย (n=63)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
บทบาทการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์	4.04	0.48	4.09	0.40	3.92	0.33	3.96	0.45	1.444	.231
ด้านการปกครองของพระสงฆ์	4.02	0.55	4.13	0.56	3.93	0.63	4.05	0.67	0.652	.583
ด้านการศึกษาของพระสงฆ์	4.11	0.56	4.13	0.50	4.00	0.52	3.91	0.63	2.007	.114
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.16	0.63	4.14	0.54	4.00	0.39	4.12	0.55	0.361	.781
ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	3.66	0.58	3.77	0.53	3.60	0.46	3.54	0.59	2.097	.102
ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	4.24	0.55	4.20	0.48	4.24	0.58	4.19	0.57	0.110	.954
ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.06	0.68	4.23	0.56	3.81	0.50	4.02	0.59	2.971	.033*

* $p < .05$

จากตาราง 15 แสดงว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านอาชีพ พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านรายได้ของครอบครัว

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน	รายได้ของครอบครัว						F	p
	8000 บาทลงมา (n=164)		8001 – 16000 บาท (n=136)		16001 บาทขึ้นไป (n=79)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	3.96	0.45	4.00	0.38	4.07		
ด้านการปกครองของพระสงฆ์	4.07	0.64	3.97	0.61	4.12	0.58	1.164	.314
ด้านการศาสนศึกษาของพระสงฆ์	3.91	0.58	4.05	0.54	4.11	0.57	1.749	.177
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.10	0.57	4.09	0.52	4.16	0.56	0.378	.686
ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	3.55	0.59	3.66	0.55	3.71	0.56	1.168	.313
ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	4.21	0.60	4.13	0.50	4.27	0.52	1.205	.302
ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์	3.96	0.59	4.13	0.59	4.11	0.61	1.253	.288

จากตาราง 16 แสดงว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านรายได้ พบว่าประชาชนที่มีรายได้ครอบครัวต่างกันมีทัศนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านระยะเวลาอาศัยในชุมชน

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในทัศนะของประชาชน	ระยะเวลาอาศัยในชุมชน						F	p
	ไม่เกิน 20 ปี (n=73)		21 – 40 ปี (n=156)		41 ปีขึ้นไป (n=148)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	4.07	0.41	3.99	0.41	4.01	0.50	0.583	.559
ด้านการปกครองของพระสงฆ์	4.05	0.55	4.09	0.56	4.02	0.74	0.197	.821
ด้านการศาสนศึกษาของพระสงฆ์	4.15	0.52	3.93	0.57	4.06	0.60	2.793	.064
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.12	0.51	4.11	0.57	4.15	0.58	0.111	.895
ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	3.72	0.56	3.60	0.51	3.65	0.64	0.871	.420
ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	4.18	0.54	4.21	0.52	4.25	0.56	0.245	.783
ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์	4.19	0.60	4.07	0.53	3.95	0.70	2.353	.098

จากตาราง 17 แสดงว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านระยะเวลาอาศัยในชุมชน พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในชุมชนต่างกันมีทัศนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชน จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในสังคมไทย

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในทัศนะของประชาชน	ความรู้ความเข้าใจ						F	p
	น้อย (n=90)		ปานกลาง (n=212)		มาก (n=77)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	3.54	0.29	4.03	0.36	4.53	0.29	59.268	.000*
ด้านการปกครองของพระสงฆ์	3.45	0.50	4.05	0.51	4.78	0.31	52.307	.000*
ด้านการศาสนศึกษาของพระสงฆ์	3.53	0.47	4.04	0.51	4.61	0.33	34.436	.000*
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสงฆ์	3.56	0.43	4.13	0.48	4.71	0.37	44.980	.000*
ด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	3.16	0.45	3.67	0.52	4.11	0.43	25.624	.000*
ด้านการสาธารณูปการของพระสงฆ์	3.95	0.49	4.21	0.52	4.44	0.55	6.277	.002*
ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของพระสงฆ์	3.66	0.49	4.09	0.56	4.50	0.62	15.550	.000*

* $p < .05$

จากตาราง 18 แสดงว่าผลการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ ในสังคมไทยต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05